

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ İthalat Merkezi Başkanlığı

Bilindiği üzere Enstitümüz; Ticaret Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan 1, 2, 9, 25 ve 32 sayılı **Tebliğler kapsamında** yer alan ürünlere ilişkin **ithalatta ürün güvenliği denetim faaliyetlerini yürütmekle** görevli kuruluş olup, söz konusu faaliyetlerini **Bakanlık tarafından belirlenen** mevzuat, talimat ve uygulama **rehberleri** doğrultusunda yerine getirmektedir.

İthalatta **ürün güvenliği denetim süreci;** başvurunun Ticaret Bakanlığı **TAREKS** sistemi **üzerinden** yapılmasıyla başlamakta olup, bu çerçevede ithalatta hangi ürünlerin denetime tabi tutulacağı, başvuruların **risk analizine göre fiilî denetime yönlendirilmesi** ile denetim kapsamı ve kriterleri tamamen Ticaret Bakanlığı tarafından yürütülen TAREKS sistemi **üzerinden belirlenmektedir.** Enstitümüz söz konusu süreçleri Ticaret Bakanlığı tarafından belirlenen mevzuat ve uygulama esasları çerçevesinde yürütmektedir.

Enstitümüze intikal eden başvuruların denetimleri **TSE BelgeNET** sistemi üzerinden yürütülmekte olup süreç, **başvuru kabul** aşamasında belgelerin kontrol edilmesiyle başlamaktadır.

Mevzuatın **gerekli gördüğü durumlarda fizikî muayene ve/veya numune alma işlemleri gerçekleştirilmekte,** akabinde ürünün **niteliğine göre ilgili deney ve muayene** süreçleri tamamlanarak başvuru sonuçlandırılmaktadır.

Bu doğrultuda başvurulara esas **tüm işlemler** ve sürece dair resmî **bildirimler TSE BelgeNET sistemi aracılığıyla** başvuru sahiplerine sistem üzerinden ve elektronik posta yoluyla **yapılmakta olup** gerçekleştirilen bütün işlemler **kayıt altına alınmaktadır.** Tüm evrak yükleme işlemleri ile bilgilendirmelerin sistem üzerinden yapılması önem arz etmektedir.

Denetim süreleri; başvuru konusu **ürünün risk seviyesi,** deney ve test gerekliliği, sunulan belge ve evrakların sayısı ile doğruluğu ve ithalatçı firmaların talep edilen **bilgi ve belgelere geri dönüş süreleri** gibi çeşitli faktörlere bağlı olarak **değişkenlik** gösterebilmektedir.

İthalatta Ürün Güvenliği Denetimi süreçlerinde yaşanan gecikmelerin önemli bir bölümünün; eksik veya hatalı başvuru evrakı sunulması, ürün ile sunulan belgeler arasında uyumsuzluk bulunması, yanlış veya hatalı GTİP beyanı yapılması, ilgili mevzuata uyumsuzluk, deney raporu, uygunluk beyanı ve sertifikaların eksik, geçersiz veya doğrulanamaz olması, ön izin, uygunluk ve dış onay süreçlerinin süresi içerisinde tamamlanmaması, TAREKS ve BelgeNET sistemine **girilen bilgilerin eksik veya hatalı olması,** denetim sürecinde talep edilen bilgi ve belgelere geç veya yetersiz geri dönüş yapılması, fizikî muayene sırasında **doğru ürünün hazır bulundurulmaması** veya firma adına yetkin personel bulunmaması, kapsam dışı başvuruların hatalı veya eksik beyan edilmesi, firmaların başvuru süreçlerini sistem üzerinden düzenli takip etmemesi ile vekâlet ve yetkilendirme işlemlerindeki **eksikliklerden kaynaklandığı görülmektedir.**

Bununla birlikte; ürünün risk seviyesi ve teknik inceleme gerekliliği, deney ve muayene süreçlerinin doğası gereği belirli bir zamana ihtiyaç duyması ve TAREKS sistemi üzerinden dönemsel olarak oluşan farklılaşmalar gibi teknik ve operasyonel faktörler de denetim sürelerini etkileyebilmektedir. Örneğin, **önceki yıllarda** TSE denetimine **yönlendirilmeyen kapsam dışı** ürünlerin denetim süreçleri **de 2026 yılı itibarıyla** TSE denetim sistemine **dâhil edilmiştir.** Bu kapsamda oluşan ilave iş yükünün etkin bir şekilde yönetilebilmesi amacıyla gerekli teknik altyapı iyileştirmeleri gerçekleştirilmiş, süreç organizasyonu yeniden yapılandırılmış ve personel takviyesi sağlanarak gerekli tedbirler en kısa sürede hayata geçirilmiştir.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ İthalat Merkezi Başkanlığı

Enstitümüzce ithalatta **ürün güvenliği denetimi süreçlerinde sürekli iyileştirme çalışmaları aralıksız şekilde sürdürülmektedir**. Bu çerçevede; denetim süreçlerinin hızlandırılması, hizmet kalitesinin ve süreç etkinliğinin artırılması amacıyla merkezi inceleme ve uzman havuz sistemi devreye alınmış, iş yükü dengelenmiş, süreçler sadeleştirilmiş, dijital başvuru ve takip altyapıları güçlendirilmiş, iletişim kanalları etkinleştirilmiş ve laboratuvar ile lojistik süreçlerinde önemli iyileştirmeler gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, denetim faaliyetlerinde görev yapan teknik uzman personel kapasitesi önemli ölçüde güçlendirilmiş; son yıllarda teknik uzman personel ve süreç yönetim kapasitesinde kayda değer büyüme sağlanmıştır. **2022 yılına göre %134 oranında artış** ayrıca toplam ithalatta ürün güvenliği süreçlerinde görevli personel sayısında ise **%48 artış sağlanmıştır**

Yukarıda belirtilen hususlara ek olarak, Enstitümüzce gerçekleştirilen ithalatta ürün güvenliği denetimlerinde; **başvuru sahibi veya adına işlem yapanlar tarafından** Ticaret Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğünce yayımlanan **mevzuat gerekliliklerine azami riayet edilmesinin**, denetim süreçlerinin sağlıklı ve hızlı ilerlemesine doğrudan katkı sağladığı değerlendirilmektedir.

Bu kapsamda denetim süreçlerinin **hızlı, etkin ve sorunsuz yürütülebilmesi** amacıyla başvuru sahiplerinin aşağıdaki hususlara azami dikkat göstermeleri büyük önem arz etmektedir:

- **Başvuru kabul aşamasında** sunulması gereken **bilgi ve belgelerin** ilgili Tebliğ hükümleri doğrultusunda eksiksiz, güncel, doğrulanabilir ve başvuru konusu ürünü tam olarak temsil edecek şekilde TAREKS ve BelgeNET sistemlerine **yüklenmesi gerekmektedir**. Bu kapsamda uygunluk beyanı, deney/test raporları, sertifikalar, teknik dosyalar ve diğer destekleyici dokümanların mevzuata uygun formatta sunulması önem arz etmektedir.

- Başvuru kapsamında sunulan **tüm teknik doküman ve belgeler ile** ithal edilmek istenen **ürün arasında** marka, model, tip, varyant, teknik özellik ve tanımlayıcı bilgiler bakımından tam uyum bulunmalı; ürün ile belgeler arasında açık, **doğrulanabilir ve izlenebilir bir bağ kurulmalıdır**.

- İthal edilmek istenen ürünlere ilişkin **GTİP bilgilerinin doğru ve güncel** şekilde beyan edilmesi, ürünün tabi olduğu teknik mevzuatın doğru belirlenmesi açısından kritik önem taşımaktadır. Hatalı GTİP beyanı nedeniyle yanlış mevzuat kapsamında işlem tesis edilmemesi ve denetim sürecinde **ürün yeni değişikliği yapılmaması gerekmektedir**.

- Başvuru kapsamında **sunulan** deney raporları, sertifikalar ve benzeri **uygunluk değerlendirme dokümanlarının** yetkili ve doğrulanabilir uygunluk değerlendirme kuruluşları tarafından düzenlenmiş olması; belgelerin kapsam, geçerlilik süresi ve ürün uygunluğu açısından önceden **kontrol edilmesi gerekmektedir**. Ayrıca denetim sürecinde talep edilen ilave bilgi ve belgelerin Ticaret Bakanlığınca **belirlenen süreler içerisinde** sistem üzerinden eksiksiz şekilde **sunulması** önem arz etmektedir.

- **Ön izin uygulamasına tabi ürünlerde** gerekli izin, uygunluk ve dış **onay süreçlerinin** ürünlerin gümrüklü **sahaya intikalinden önce** tamamlanması gerekmektedir. Bu kapsamda özellikle yurtdışı ticaret müşavirlikleri/ataşelikleri tarafından onaylanması gereken **belgelerin güncel** uygulamalar doğrultusunda **eksiksiz** hazırlanması ve ön izin başvurularında ürün fotoğrafları ile teknik bilgilerin **tam olarak sunulması** gerekmektedir.

- Ürünler üzerinde yer alan CE işareti, **teknik işaretlemeler**, etiket bilgileri, güvenlik uyarıları ve tanımlayıcı bilgilerin ilgili teknik mevzuat hükümlerine uygunluğunun **başvuru öncesinde kontrol edilmesi** gerekmektedir.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ İthalat Merkezi Başkanlığı

- TAREKS ve BelgeNET sistemlerine girilen tüm **bilgi ve beyanların doğru, tutarlı ve eksiksiz olması**; sonradan düzeltme veya ek inceleme gerektirecek hatalı ya da çelişkili veri girişlerinden kaçınılması gerekmektedir.
- Fizikî muayene ve numune alma süreçlerinde; ürünleri teknik olarak tanıyan **yetkin personelin hazır bulundurulması**, muayeneye konu ürünlerin doğru şekilde ibraz edilmesi ve numune alınacak **ürünlerin erişilebilir durumda tutulması** gerekmektedir. Muayene süreçlerinin kesintisiz yürütülebilmesi adına gerekli organizasyonun önceden sağlanması önem arz etmektedir.
- Başvuru süreçlerinin TAREKS ve BelgeNET sistemleri üzerinden düzenli olarak takip edilmesi; ilgili gümrük müşaviri ve ithalatçı firmaya ait **iletişim bilgilerinin güncel tutulması**, sistem üzerinden yapılan bildirim, mesaj ve taleplerin gecikmeksizin değerlendirilmesi gerekmektedir.
- Çok kalemlı veya yüksek hacimli başvurularda; muayene, inceleme ve doğrulama süreçlerini hızlandıracak **ürün listeleri, teknik eşleştirme tabloları ve destekleyici dokümantasyonun** başvuru aşamasında sistem üzerinden sunulması süreç etkinliği açısından önem taşımaktadır.
- Kapsam dışı olduğu değerlendirilen ürünlerde TAREKS sistemi üzerinde ilgili alanların doğru şekilde işaretlenmesi ve **kapsam dışılık gerekçesinin** teknik doküman, katalog, açıklayıcı bilgi ve **destekleyici belgeler ile** birlikte sistem üzerinden açık şekilde **ortaya konulması gerekmektedir**.
- TSE çağrı merkezi, elektronik posta altyapısı ve **sistem içi mesajlaşma** modüllerinin etkin şekilde kullanılması; tereddüt edilen teknik veya mevzuatsal hususlarda işlem tesis edilmeden önce ilgili mevzuatın kontrol edilmesi süreçlerin sağlıklı ilerlemesine katkı sağlayacaktır.
- Fizikî muayene süreçlerinde gönderilen **teyit ve onay taleplerine süresi içerisinde cevap verilmesi** ve tüm denetim süreçlerinde işlem tesis eden kişi ve kuruluşlara ait vekâletname ve yetkilendirme bilgilerinin güncel tutulması gerekmektedir.

İthalatta ürün güvenliği denetimi başvuruları yetkili gümrük müşavirleri aracılığıyla yapılabilmekle birlikte, başvuru sonrasında **süreçlerin takibi Enstitümüz sistemleri üzerinden ithalat yapan firmalar tarafından da doğrudan gerçekleştirilebilmektedir**. Bu kapsamda, ithalat yapan firmalar mevcut yetkilendirmeler çerçevesinde Enstitümüz sistemleri üzerinden başvurularını ve denetim süreçlerini **doğrudan takip edebilmekte** olup; süreç içerisindeki bildirim, talep ve eksiklikler başvuru aşamasında sisteme tanımlanan firma iletişim bilgileri üzerinden de ilgililere iletilmekte ve aynı zamanda sistem üzerinden anlık olarak görüntülenebilmektedir.

Firmaların sürece aktif şekilde dâhil olmaları; bilgi akışının doğrudan sağlanmasına, talep edilen hususlara hızlı geri dönüş verilmesine ve olası eksikliklerin gecikmeksizin giderilmesine katkı sağlayarak başvuruların daha etkin ve hızlı şekilde sonuçlandırılmasına imkân sunmaktadır. Başvuru sahibi kuruluşların **mevzuat yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirdiği durumlarda başvuruların ortalama 7 gün içerisinde sonuçlandırılabilirdiği** görülmektedir.

Bu kapsamda Enstitümüzce, ithalatta ürün güvenliği denetim süreçlerinin mevzuat ve mevcut imkânlar çerçevesinde daha etkin yürütülmesi, hizmet kalitesinin artırılması ve süreçlerin optimize edilmesi amacıyla sürekli iyileştirme çalışmaları kararlılıkla sürdürülmektedir.